

VERENIGING
OUD EDAM

Notulen van de Jaarvergadering van de Vereniging Oud Edam 2019
Op dinsdag 11 juni 2019 om 20.00 uur in De Swaen, Voorhaven 135, 1135 BP Edam

Definitieve versie, goedgekeurd door de leden op de Jaarvergadering 2020.

Aanwezige bestuursleden:

Leontien Rosier (beoogd voorzitter), Renee Diederix (beoogd secretaris) Tom Lust (penningmeester),
Wim de Wolf, Peter de Vries, Alex Ridder, Saskia van der Valk.

Afwezig met bericht: Mark Ravesloot.

Naast het bestuur zijn 32 leden aanwezig, wier namen bij het bestuur bekend zijn, maar die als gevolg van de privacywetgeving niet vermeld kunnen worden.

1. Opening, mededelingen en ingekomen stukken; gang van zaken deze avond.

De beoogd voorzitter, Leontien Rosier, opent om 20:00 uur de vergadering. Zij is in de zomer van 2018 Wim van den Essenburg opgevolgd, die plotseling aftrad. Aangezien de voorzitter door de ledenvergadering in functie benoemd moet worden, vraagt zij de aanwezige leden of die haar als voorzitter willen aannemen. Met een zeer luid applaus als antwoord, bij wijze van een volmondig ja, is zij vanaf nu voorzitter.

Mededelingen:

Het online stemmen voor het Gele Steentje werkte dit jaar niet optimaal; daarom is vanaf een bepaald moment gekozen om de leden per mail of aan de zaal te laten stemmen.

In verband met de actuele ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening is er op dit moment in de vergadering aandacht voor de Hoogstraat en het Korsnäterrein.

Hoogstraat (actueel 2019)

Vereniging Oud Edam heeft zitting gehad in de jury die de ontwerpen voor de invulling van de Hoogstraat en het Brandweerterein moest beoordelen om daar vervolgens een keuze uit te maken. Aangezien ons bestuurslid Peter de Vries, zij het zijdelings, betrokken was bij een ontwerp en er geen schijn van belangenverstrengeling mocht ontstaan, heeft het bestuur Jan Visser (architect van De Edamse School) gevraagd om als jurylid op te treden. Om de schijn van belangenverstrengeling ook in een latere fase uit te sluiten, is Mark Ravesloot tot het bestuur toegetreten voor zaken die de Hoogstraat betreffen.

Om de plannen te kunnen beoordelen, heeft Jan Visser 27 toetsingscriteria opgesteld. Denk hierbij aan de criteria van het beschermd stadsgezicht, maar ook duurzaamheid en de criteria die de gemeente heeft verwoord in Edam Vitaal.

Uiteindelijk is door een meerderheid van de stakeholders voor een ander ontwerp gekozen; het ontwerp waar de jury van Oud Edam het minst gelukkig mee was. In latere fases van de ontwikkeling kunnen wij onze visie alsnog voor het voetlicht brengen, bijvoorbeeld door in gesprek te gaan met de ontwikkelaar en via de welstandscommissie.

Korsnästerrein (actueel 2019)

Voor het Korsnästerrein geldt dat Vereniging Oud Edam hier het accent wil leggen op de vesting, met name het revitaliseren ervan, de bouwhoogtes en de openbare ruimte. Hierover is afgelopen mei (2019) gesproken met de projectontwikkelaar.

Ook hebben we bij het gemeenbestuur aangedrongen op een bestemmingsplan. Dat is er nog niet.

Wat betreft de vesting: de hele vesting is een rijksmonument. De Baandervesting is door het vele vrachtverkeer geheel verzaakt. Daarom is revitalisering een belangrijk aandachtspunt.

Op een vraag uit de zaal over wat de visie van Oud Edam is, vraagt de voorzitter of de vraagsteller behoefte heeft aan een ledenmiddag of -avond waar men met zijn vragen terecht kan.

Er zijn geen ingekomen stukken.

2. Verslagen en plannen

- a. vaststellen van de notulen van de Jaarvergadering van 19 juni 2018
De notulen, die in te zien waren op de website, worden goedgekeurd.
- b. jaarverslag 2018
De voorzitter presenteert het jaarverslag over 2018

Huisvesting; na de verkoop van het huisje

Na de verkoop van het huisje in de Graaf Willemstraat zijn de uitstaande leningen afgelost. De vereniging is nu schuldenvrij. Het archief gaat z.s.m. naar de opslag (Okébox).

Een deel van het archief is inmiddels al gedigitaliseerd (6360 bestanden).

Er is overleg met de bank geweest over wat te doen met de vrijgekomen gelden.

Uitkomst was: het vermogen niet beleggen i.v.m. statuten (die voorzien niet in beleggingsactiviteiten), maar ook i.v.m. hoge kosten. Het bestuur wil een fonds voor de vrijgekomen middelen: zie punt 6.

Naar aanleiding van het vrijkomen van de Speeltoren is er contact geweest met de gemeente, maar de Speeltoren huren bleek geen optie, i.v.m. huur à ca. € 1000 per maand, exclusief energie en water. Ook Oud Edam zou de volle prijs moeten betalen.

De stad

De toenmalige voorzitter Wim van den Essenburg heeft begin 2018 een oproep gedaan in de Stadskrant: "gemeentebestuur moet huiswerk beter doen". Dit betrof vooral het ontbreken van een bestemmingsplan voor het Korsnästerrein. Een bestemmingsplan bepaalt de spelregels en het kan niet zo zijn dat de gemeente dat overlaat aan derden. Hiermee werd aandacht gevraagd voor de vesting, de openbare ruimte en de kwaliteit van de oude binnenstad. In het stuk viel ook te lezen dat er ook voor de Hoogstraat duidelijke spelregels moeten komen.

In juni was er een gesprek met diverse wethouders, waarbij wethouder Albert Koning de toezegging deed om de structuur van de vestingwal mee te nemen in planvorming.

In 2018 was Edam kandidaat voor de groenste stad van Nederland (initiatief van de Entente Florale). Toenmalig secretaris Leontien Rosier heeft namens het bestuur een praatje gehouden voor de jury om het groen in Edam aan te prijzen en de samenwerking tussen Oud Edam en de gemeente toe te lichten.

Frank van Dijk van de gemeente heeft ons verzocht om de draad weer op te pakken en de gemeente van input te voorzien voor het actieve groenbeleid.

Ook heeft het bestuur van Oud Edam input gegeven voor het Groenbeleidsplan van de gemeente. Ook het groen is immers van waarde.

Namens Oud Edam heeft de inmiddels nieuwe voorzitter meegedaan aan het Actieprogramma Integrale Veiligheid. Het was voor het eerst dat de gemeente voor opstellen hiervan de participatie van zogeheten stakeholders (belanghebbenden) heeft ingeroepen. Doel was niet alleen veiligheid, maar ook leefbaarheid. Voor meer informatie kunt u de website van de gemeente raadplegen.

Oud Edam heeft in 2018 ook actief meegedaan aan participatieavonden inzake de Hoogstraat en het beleidsplan Edam Vitaal. We zijn daarnaast in gesprek geweest met bewoners van de Hoogstraat in verband met de ophanden zijnde bouwplannen. We hebben in een individueel gesprek met de gemeente extra input kunnen geven aan ideeën voor de Hoogstraat en Edam Vitaal. We hebben in dit gesprek o.a. de uitgangspunten van Oud Edam en het belang van de stedenbouwkundige structuur in het beschermd stadsgezicht nogmaals benadrukt.

De voorzitter heeft in november 2018 bij de gemeenteraad ingesproken: laat nogmaals onderzoek doen naar mogelijkheden voor ondergronds parkeren onder het Korsnästerrein. Daarbij benoemde zij ook weer de vesting en het ontbreken van een bestemmingsplan.

Aan het eind van het jaar is een eerste aanzet gegeven om de Diaconietuin een nieuwe impuls te geven.

Bestuurslid Peter de Vries (ruimtelijke ordening) is benoemd tot burgerlid, namens Oud Edam, van de Welstands- en Monumentencommissie. Mark Ravesloot vervangt hem indien nodig of gewenst.

Een van onze leden heeft met een vertegenwoordiger van het bestuur gesproken over een platform van en voor leden en vooral ook over begeleiding door de gemeente bij het restaureren, verduurzamen en verbouwen van monumenten en andere panden in het beschermd stadsgezicht.

Erfgoed en historie

Toen begin 2018 bleek dat er een derde schilderij van Isaac Ouwater op de markt kwam, heeft Oud Edam € 10.000 gedoneerd, zodat dit bijzondere schilderij een onderkomen kon vinden in het Edams Museum (*)

Het bestuur heeft een bijdrage van € 750,- gedaan voor de uitgave van een boekje over de Lingerzijde en Kleine Kerkstraat, 'Winkelstraten van Weleer' (nog steeds verkrijgbaar bij De Leuke Keuken).

In november 2018 ontving het bestuur van Dhr. Kees Groot uit Essen (Duitsland) diverse kunstwerken. Het gaat om Hendrik Weegewijs, *Watermolen te Edam*; W.O.J. Nieuwenkamp, *Het Visschertje. Stadsgezicht van de Kwakelbrug te Edam*; André van der Vossen, *Jazzband*; André van der Vossen, *Winter Volendam*; Jan Cornelis Bander, *La Vache Broutant* en Jan Cornelis Bander, *Volendam*. Deze werken hebben een onderkomen gevonden in Edams Museum.

Er is een vervolg gemaakt met het digitaliseren van het fotoarchief en daarbij nu ook gearchiveerde documenten (in totaal 6360 bestanden). Er worden vrijwilligers gezocht om de bestanden verder archiveren. Er worden fotocollecties gezocht om te digitaliseren en zo voor het nageslacht te bewaren.

Het bestuur heeft een brief gestuurd aan de gemeente, ter ondersteuning van het verzoek om meer live carillonconcerten. Dat is beter voor het instrument. En gewoon leuk, zeker nu de Speeltoren (mede dankzij bemiddeling door Oud Edam) meer klokjes heeft en er een breder repertoire kan worden gespeeld.

Sommige leden waren bezorgd over de ornamenten op de toegangspoorten van de Uitwaterende Sluizen; die waren niet meer te zien. Inmiddels zijn ze gelokaliseerd en weet de gemeente daar ook van.

Vraag vanuit de zaal

(*) Een van de leden vraagt of het een gift aan het museum betreft en of het bestuur een dergelijke uitgave mag doen; het is immers geld van de vereniging en niet van het museum.

De voorzitter antwoordt dat dit inderdaad een gift is, dat de kwestie al in 2018 speelde en bekend was; dat het volgens de statuten niet verboden is en dat het past bij de doelstelling van de Vereniging. Hoe de Vereniging in de toekomst om wil gaan met dergelijke uitgaven, wordt later in de vergadering besproken.

Financieel

De vereniging heeft een gift à € 1000,- ontvangen van de inmiddels overleden Henk van Essen.

Zonder dat dit volgens de statuten verplicht is, heeft het bestuur een tweehandtekeningensysteem (met vier ogen) ingesteld: vanaf 3000 euro maken twee bestuursleden samen het bedrag over.

Leden

Het uitstapje naar Hoorn, Medemblik en Enkhuizen op 6 oktober was zeer geslaagd. Ca. 62 leden gingen mee.

Ook het Jubileumfeest i.v.m. 75 jaar Oud Edam op 19 oktober was zeer geslaagd. Er waren 250 aanwezigen, de burgemeester opende de avond en tot slot was er een lezing door prof. Herman Pleij die ons aanspoorde ons erfgoed te koesteren. De catering en bloemversiering was 100% Edams.

Een verslag van beide evenementen is te lezen in het Periodiek.

Het Periodiek is verschenen in december.

Omdat Wim de Wolf afscheid neemt als hoofdredacteur van het Periodiek (maar gelukkig niet als bestuurslid), huldigt de voorzitter hem met een groot boeket bloemen.

c. plannen voor 2019

Enkele bestuursleden en vrijwilligers hebben de handen ineengeslagen om de Diaconietuin een 'opfrisbeurt' geven; de tuin is wat je noemt 'versleten' en is aan extra onderhoud toe. Daarmee is begin 2019 al een start gemaakt. Ook worden er aanvullende financiële middelen vrijgemaakt.

Het bestuur streeft ernaar om de frequentie van het Periodiek op te voeren. De nieuwe hoofdredacteur is bladenmaker van beroep, en wil zelf ook niets liever.

Ledenmiddagen en/ of -avonden (lezing e.d.)

Uitstapje 5 oktober 2019 naar Huis Doorn en Wijk bij Duurstede

3. Financiën

- a. korte toelichting op het financieel verslag 2018 en begroting 2019.
De penningmeester geeft een korte toelichting op de financiën. De leden hebben de stukken op de website kunnen inzien.

vragen uit de zaal

Er is een vraag naar aanleiding van de post 'website'. Die is hoger dan vroeger. De voorzitter legt uit dat er ontwikkelingskosten waren en we meer betalen aan hosting, omdat er nogal veel foto's op staan.

Op de vraag of foto's niet beter af zijn in het Waterlands Archief, antwoordt de voorzitter dat zij contact heeft gehad met het Waterlands Archief en dat ze daar momenteel niet zitten te wachten op fysieke foto's en papieren stukken.

Ook wordt gevraagd of je dat geld niet beter uit kunt geven aan een extra Periodiek. Dat zou ook nog eens meer leden kunnen opleveren. De voorzitter legt uit dat de lage verschijningsfrequentie van het Periodiek niet een kwestie is van geld, maar van gebrek aan mankracht en kopij.

- b. verslag van de kascommissie en benoeming nieuwe kascommissie
De kascommissie zou dit jaar bestaan uit Gerard Visser en Kees Sier. Na een afzegging van Kees Sier (wiens tweede jaar het zou zijn), is Piet Conijn bereid gevonden om in de kascommissie plaats te nemen.

De financiën zijn in orde bevonden. Voor 2020 meldt John van Voorst zich aan voor de kascommissie, naast Gerard Visser. Reservelid is Cor Veth.

- c. décharge van het bestuur.
De financiën zijn in orde bevonden en aan het bestuur wordt décharge verleend.

4. Voorstel tot verhogen van de jaarlijkse contributie van € 19,50 naar € 20,=
Aangezien veel leden de contributie met 50 cent naar boven afronden, is het voorstel om voor het komende verenigingsjaar het ronde bedrag van € 20,- als contributie te hanteren. Het voorstel wordt aangenomen.

5. Bestuur

a. Rooster van aftreden bestuur

Volgens het rooster van aftreden zijn Alex Ridder en Tom Lust aftredend en herkiesbaar. Zij worden herkozen.

b. Nieuwe bestuursleden

Doordat Leontien Rosier als opvolger van Wim van den Essenburg voorzitter is geworden, was de post van secretaris vacant. Renee Diederix wordt voorgesteld en door de leden aangenomen als nieuwe secretaris. Zij heeft in het verleden in het bestuur van de Nieuwe School gezeten.

Mark Ravesloot is aangetrokken als extra bestuurslid Ruimtelijke Ordening, met name om Peter de Vries te kunnen vervangen. Mark is adviseur monumenten bij de provincie Zuid-Holland, vervangt Peter de Vries desgewenst in de welstandscommissie en maakt ook deel uit van onze werkgroep Ruimtelijke Ordening en Handhaving Stadsbeeld.

6. Fonds opbrengst huisje

Door de verkoop van het huisje in de Graaf Willemstraat is een bedrag vrijgekomen. Het bestuur stelt voor om het bedrag, indien nodig en gewenst, in te zetten voor doelen overeenkomstig de statuten, zoals bijvoorbeeld verwoord in o.a. § 2.6 “Het verkrijgen en in goede staat behouden van roerende zaken op de historie van Edam (...) betrekking hebbende”, of in § 2.10 “Het aanleggen van een inventaris van de nog bestaande bouw en kunstwerken uit vroeger tijden”.

Te denken valt ook aan de op een eerdere jaarvergadering (2017) reeds geformuleerde categorieën, eveneens conform de statuten: Beschermen en verkrijgen, Publiceren (uitgeven) en inventariseren, Adviezen en procederen. Ook andere, hier niet genoemde doelen, zijn denkbaar. Criterium is daarbij: hoe “waardevol” is de aanvraag, oftewel: wat voegt het te subsidiëren project toe aan historie, erfgoed, de stad of de vereniging. Het voorstel in deze ledenvergadering: het bestuur kan een besteding/ toekenning tot € 10.000,- zelf bepalen, daarboven is instemming nodig van een speciale commissie en eventueel de ledenvergadering. Wil de aanvrager in het lopende jaar nog een subsidie, dan ligt de deadline voor de aanvraag enkele weken voor de jaarvergadering.

Dit voorstel is bedoeld als discussiestuk tijdens de lopende vergadering. Er ontspint zich een korte discussie waarbij de één vindt dat het bestuur tot slechts € 5000 mag beslissen en een ander inbrengt dat de vereniging juist niet op het geld moet gaan zitten, waarop één van de leden met een concreet voorstel komt, gestoeld op de werkwijze van de ledenraad van de Rabobank. Een getrappt systeem: tot een bepaald bedrag kan het bestuur beslissen, daarboven een commissie waarin o.a. enkele bestuursleden zitting hebben en uiteindelijk, bij zeer hoge bedragen, stemmen de leden in vergadering mee. Het bestuur kan zich hierin vinden en ontvangt graag t.z.t. een opzet voor een dergelijke werkwijze en zal er dan mee aan de slag gaan. In de Jaarvergadering 2020 zal het bestuur zijn voorstel presenteren op basis van dit systeem.

7. Uitreiking van het Gele Steentje

Ook dit jaar hebben de leden hun stem voor het Gele Steentje kunnen uitbrengen. Deels via internet, maar nadat het bestuur constateerde dat de online tool voor het stemmen op het Gele Steentje niet voldeed, is besloten tot een handmatige stemming, om een zo eerlijk mogelijk verloop te garanderen en alle genomineerden een eerlijke kans te geven.

Winnaar werd de Grote Kerk. Na de eerste grootschalige restauratie in 2012, betreft het nu een kleinere restauratie van de Librije en het Noordportaal. Bijzondere vaste meubelstukken zijn hersteld, net als de beschilderingen van het kruisribgewelf. Ook herstel en behoud van overige onderdelen die van waardevolle betekenis zijn voor het kerkgebouw.

Een nipte overwinning, met de Groenlandkerk als goede tweede. De Groenlandkerk, verbouwd en inmiddels bewoond door een gezin, was genomineerd omdat dit een mooi voorbeeld is van herbestemming. Een kerk werd woonhuis. Met deze restauratie werd ook het aanzicht van het kerkje behouden voor Edam; eerdere plannen om appartementen in en zelfs naast het kerkje te bouwen, werden zo in de kiem gesmoord.

De overige nominaties waren:

Lingerzijde 26, een in eigen beheer gerestaureerde woning, uitgevoerd met respect voor en behoud van de historisch waardevolle voorgevel. Het interieur is grootschalig hersteld door verstovende elementen, die geen toegevoegde waarde hebben voor de woning (rijksmonument), weg te nemen en de ruimten weer te herstellen.

Spuistraat 13. De kapsalon werd woonhuis en dat zie je aan de aanpassingen in de voorgevel. De grote kunststofkozijnen/glaspuis is vervangen door houten kozijnen, ramen en deuren. Bij de voorgaande aanpassing van de voorgevel was al rekening gehouden met de wijzigingen naar het huidige gevelbeeld.

Wijngaardsgracht 14. Vervangen van de voormalige woning, die veel achterstallig onderhoud had en niet meer aan de eisen voldeed. Nu is het huis volgens de oude architectuur en woningstructuur weer herbouwd met zorgvuldig uitgekozen materialen en toepassing van detailleringen. Het straatbeeld is hiermee behouden en het lijkt alsof het altijd zo is geweest.

8. Rondvraag

De vraag wordt gesteld of de Jaarvergadering eerder in het jaar kan worden gehouden i.v.m. de begroting. De voorzitter belooft dit te zullen doen.

Er wordt opgemerkt dat het overzicht van de winnaars van Het Gele Steentje sinds 2013 incompleet is. De voorzitter zegt toe de lijst compleet te maken.

Ook is er een vraag over de Zuidpolder, waar het natuurschoon aangetast dreigt te worden; het is cultuurhistorisch erfgoed. Er moet 75 meter vanaf de dijk vrijgehouden worden en nu ligt er opeens zand. (Later blijkt dit zand elders gebruikt te zijn).

Er is tot slot een vraag over de slechte communicatie tussen mensen die hun pand restaureren en de gemeente. En of er een werkgroep kan komen. Deze vraag komt overeen met een punt in het jaarverslag (De Stad, zie blz. 3). De voorzitter antwoordt dat de 'bouwbegeleider' de aandacht heeft van het bestuur.

9. Sluiting.

De vergadering wordt gesloten.

Na een korte pauze wordt de avond besloten met een presentatie door schilderijenrestaurator Jazzy de Groot over de restauratie van het schilderij van Ouwater dat door Oud Edam aan het Edams Museum is geschonken. “Een museumbezoeker kijkt gemiddeld 6 seconde naar een schilderij”, vertelt ze. Maar omdat zij als restaurator uren en uren het doek als het ware diep in de ogen heeft gekeken, weet zij als geen ander alle details met het publiek te delen en het schilderij tot leven te brengen, compleet met foto’s van voor, tijdens en na de restauratie. Het resultaat is te zien in het Edams Museum. “En neem echt even de tijd om er goed naar te kijken,” is tot slot haar goede raad. Een aanrader!